

Izglītības un zinātnes
ministrija

Sporta nozare. Bērnu un jauniešu sports.

2019.gada 10.decembrī

Izglītības un zinātnes ministrija

Latvijas sporta organizatoriskā pārvaldības struktūra

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
Izglītības, kultūras un zinātnes komisija
SPORTA APAKŠKOMISIJA

MINISTRU KABINETS

LATVIJAS NACIONĀLĀ SPORTA PADOME

Veselības ministrija

Labklājības ministrija

Aizsardzības ministrija

Iekšlietu ministrija

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
Valsts sekretāra vietnieks –
Sporta departamenta direktors
SPORTA DEPARTAMENTS (9)

Finanšu ministrija

Tieslietu ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Latvijas Antidopinga birojs

KAPITĀLSABIEDRĪBAS

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija

Murjāņu sporta ģimnāzija

Latvijas Sporta muzejs

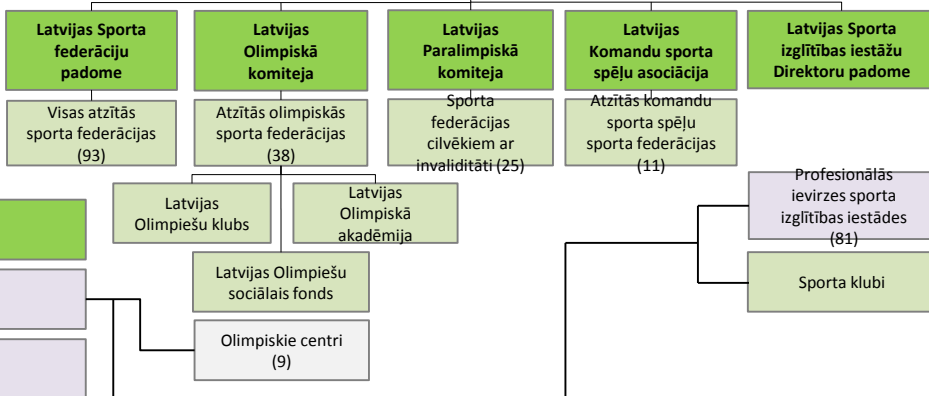
NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS

- VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions""
- SIA "Bobsleja un kamanīņu trase "Sigulda""
- SIA "Sporta centrs "Mežaparks""
- SIA "Tenisa centrs "Lielupe""
- SIA "Latvijas Olimpiskā vienība"

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

110 novadi un 9 republikas pilsētas

Par sportu atbildīgās iestādes pašvaldībās

PAŠVALDĪBU IEDZĪVOTĀJI

Izglītības un zinātnes
ministrija

Latvijas sporta nozare skaitļos

Atzītas sporta federācijas

93

Vairāk kā **2014**
juridiskajiem biedriem un
130 312 nodarbojošos

Sporta bāzes

1221

3152 sporta objekti.
31 nacionālā sporta
bāze

Sporta speciālisti

4162

Tiesības strādāt sporta
nozarē kā treneriem

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes

81

1518 treneru
vadībā regulāri
trenējas **38 990**
bērni un jaunieši **38**
sporta veidos

Latvijas Olimpiskās vienības sportisti

163

49 sportisti
ziemas sporta
veidos un **114**
sportisti vasaras
sporta veidos

Izglītības un zinātnes
ministrija

Valsts loma sporta nozares pārvaldībā

- Sporta politikas stratēģijas izstrāde
- Sporta nozares tiesiskā regulējuma izstrāde
- Stabila un ilgtermiņā prognozējama sporta nozares finansēšanas modeļa izveide
- Sporta politikas īstenošanas organizēšana un koordinēšana (ciešā sadarbībā ar nevalstiskajām sporta organizācijām un pašvaldībām). Labas pārvaldības principu ieviešana
- Starptautisko saistību sporta nozarē izpildes nodrošināšana (tai skaitā cīņa pret dopingu sportā un cīņa pret manipulācijām ar sporta sacensībām)

Izglītības un zinātnes
ministrija

Esošā Latvijas sporta stratēģija = Sporta politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam

Vadmotīvs: SPORTS – DZĪVES KVALITĀTEI!

Virzieni:

- Bērnu un jauniešu sports
- Sports visiem (Tautas sports)
- Augstu sasniegumu sports
- Pielāgotais sports

Par **prioritāriem** atzīstama Bērnu un jauniešu sporta un Sports visiem attīstība.

Mērķis: palielināt Latvijas iedzīvotāju īpatsvaru, kas vismaz 1-2 reizes nedēļā nodarbojas ar fiziskām vai sportiskām aktivitātēm

Apakšmērķi:

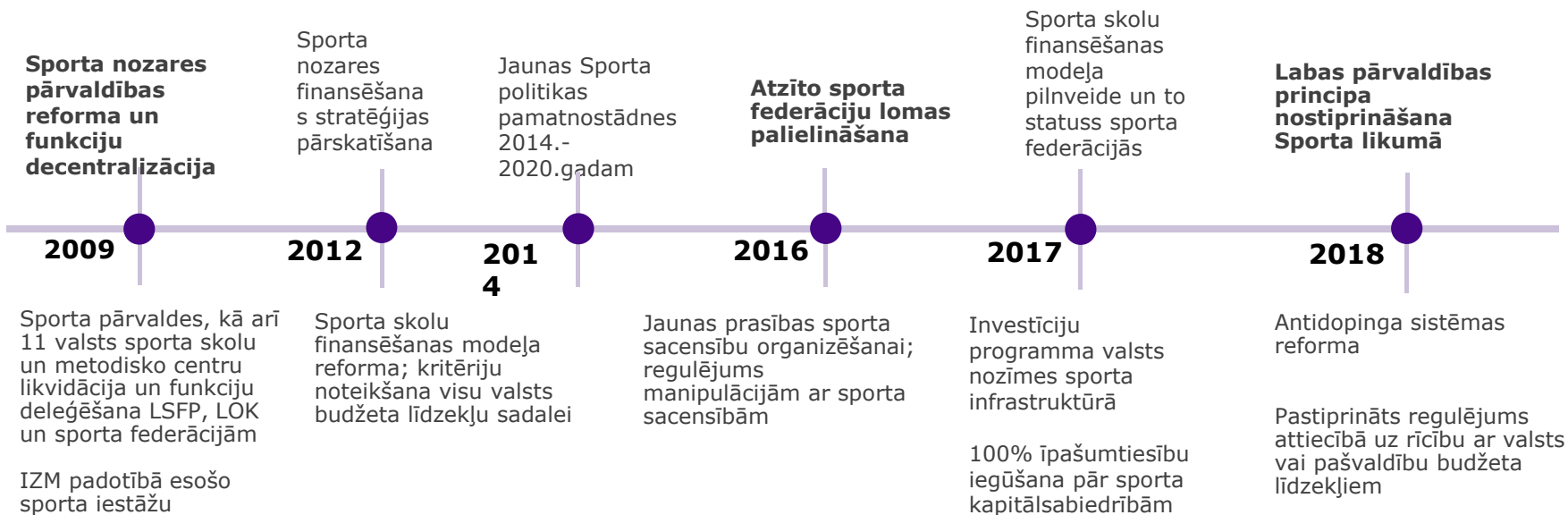
- Veicināt iedzīvotāju (it īpaši bērnu un jauniešu) fizisko aktivitāti
- Sekmēt sportistu sagatavošanas un sacensību sistēmas attīstību
- Uzlabot bērnu un jauniešu ar paaugstinātu fizisko slodzi, augstu sasniegumu sportistu un sportistu ar invaliditāti veselības aprūpi un medicīnisko uzraudzību
- Sekmēt sporta infrastruktūras pieejamību un attīstību.
- Nodrošināt ilgtspējīgu sporta finansēšanas sistēmas izveidi

Sporta politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam pieejamas: <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4599>

Izglītības un zinātnes
ministrija

Sporta rīcībspolitikas ietvara attīstība

IZM padotībā esošo sporta iestāžu reorganizācija:

No **14** ➔ **2**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Nacionālās attīstības plāna 2021-2027 projekts un sporta nozare

- Sporta nozare pirmo reizi ir noteikta kā viena no prioritātēm un iekļauta prioritāšu sadaļā *Kultūra, sports un atpūta*
- Veselīgs dzīvesveids (tai skaitā fiziskās aktivitātes) iekļauts prioritāšu sadaļā *Tautas ataudze un dzīvildze* un ir nodalīts no sporta un aktīvās atpūtas prioritātes
- Augstu sasniegumu sporta loma prioritāšu sadaļā *Valstiskums un pilsoniskā apziņa*

Izglītības un zinātnes
ministrija

Sporta nozares tiesiskais regulējums

Sporta likums (un uz tā pamata izdotie 9 Ministru kabineta noteikumi).

Nosaka sporta organizēšanas un attīstības vispārīgos un tiesiskos pamatus, sporta organizāciju, valsts un pašvaldību institūciju savstarpējās attiecības un pamatuzdevumus sporta attīstībā un sporta finansēšanas pamatus, kā arī principus, kas ievērojami, iesaistoties starptautiskajā sporta kustībā

Pieņemts 2002.gada 24.oktobrī. Kopumā likumā izdarīti 10 grozījumi.

Citi ārējie tiesību akti (likums "Par pašvaldībām", likums "Par nacionālās sporta bāzes statusu", Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums, Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likums, Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums, Biedrību un nodibinājumu likums u.c.)

Izglītības un zinātnes
ministrija

Sporta likums

- 3. panta 2. punktā noteikts viens no sporta jomā ievērojamiem **pamatprincipiem** nosaka drošības principu, kas paredz, ka sporta pasākumi un sporta treniņi (nodarbības) noris drošā vidē un tos organizē un vada kvalificēti sporta darbinieki.
- 20.panta trešā daļa nosaka, ka kvalifikācijas prasības sporta pedagogiem, izņemot tos pedagogus, kuri īsteno sporta izglītības programmas, nosaka Izglītības likums, savukārt sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un prasības, kādām jāatbilst sporta speciālistam, lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā, nosaka Ministru kabinets.
- Uz minētā deleģējuma pamata ir izdoti Ministru kabineta 2010. gada 26. janvāra noteikumi Nr. 77 „Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām”, kas paredz sporta speciālistu sertifikāciju, kas ir process sporta speciālista teorētisko zināšanu un profesionālo iemaņu pārbaudei un attiecīgā sporta veida speciālista profesionālās kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanu.

Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām

Izglītības un zinātnes
ministrija

- Personām, kuras vada sporta treniņus (nodarbības) vai veic izglītojošo vai metodisko darbu sporta jomā, kā arī personām, kuras sniedz atbalstu tiem, kas apmeklē sporta treniņus (nodarbības) vai apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu, ir nepieciešams sporta speciālista sertifikāts (izņemot atsevišķos Noteikumos Nr.77 minētos gadījumos, kad ir citas prasības darbam sporta jomā, piemēram, par darbu piecus gadus pēc diploma par augstāko pedagoģisko izglītību sporta studiju programmā ieguves).
- Lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā, katrai sporta speciālistu kategorijai noteiktas atšķirīgas prasības.(piemēram, lai iegūtu C kategorijas sporta speciālista sertifikātu, papildus eksāmenam un sporta federācijas atzinumam nepieciešams apgūt arī profesionālās pilnveides izglītības programmu (ne mazāk kā 320 stundas), kas ietver zināšanas sporta teorijā, sporta medicīnā, sporta fizioloģijā, sporta pedagoģijā, sporta psiholoģijā, sporta veidā vai darbības jomā.)
- Noteiktas prasības sporta speciālistu tālākizglītībai (resertifikācijas procesā (pēc piecu gadu darba sporta speciālista amatā ir jāatjauno sporta speciālista sertifikāts).
- Personas, kurām ir tiesības strādāt sporta jomā, tiek reģistrētas Sporta speciālistu reģistrā, kas ir publiski pieejams.

Sporta izglītības sistēma

Izglītības un zinātnes
ministrija

Mērķdotācija
(atbilstoši
izglītojamo
skaitam)

Interēšu izglītība:
231 420 izglītojamie,
sporta interēšu –
46 769 izglītojamie

Vispārējā izglītība
(214 800 izglītojamie)
no 1. līdz 12.klasei

Sporta skolas
(no 6-25 gadiem), **81** skola,
38 sporta veidi, **35 137**
(38 990) audzēkņi

Profesionālās
ievirzes sporta
izglītības
finansējums
(09.19.00.)
16 072 828

Mērķdotācija

Murjāņu sporta ģimnāzija
(no 14-19 gadiem).
7 sporta veidi
361 audzēkņi

**Augstas klases sportistu
sagatavošanas centri**
(no 14-25 gadiem).
41 sportists,
7 sporta veidi

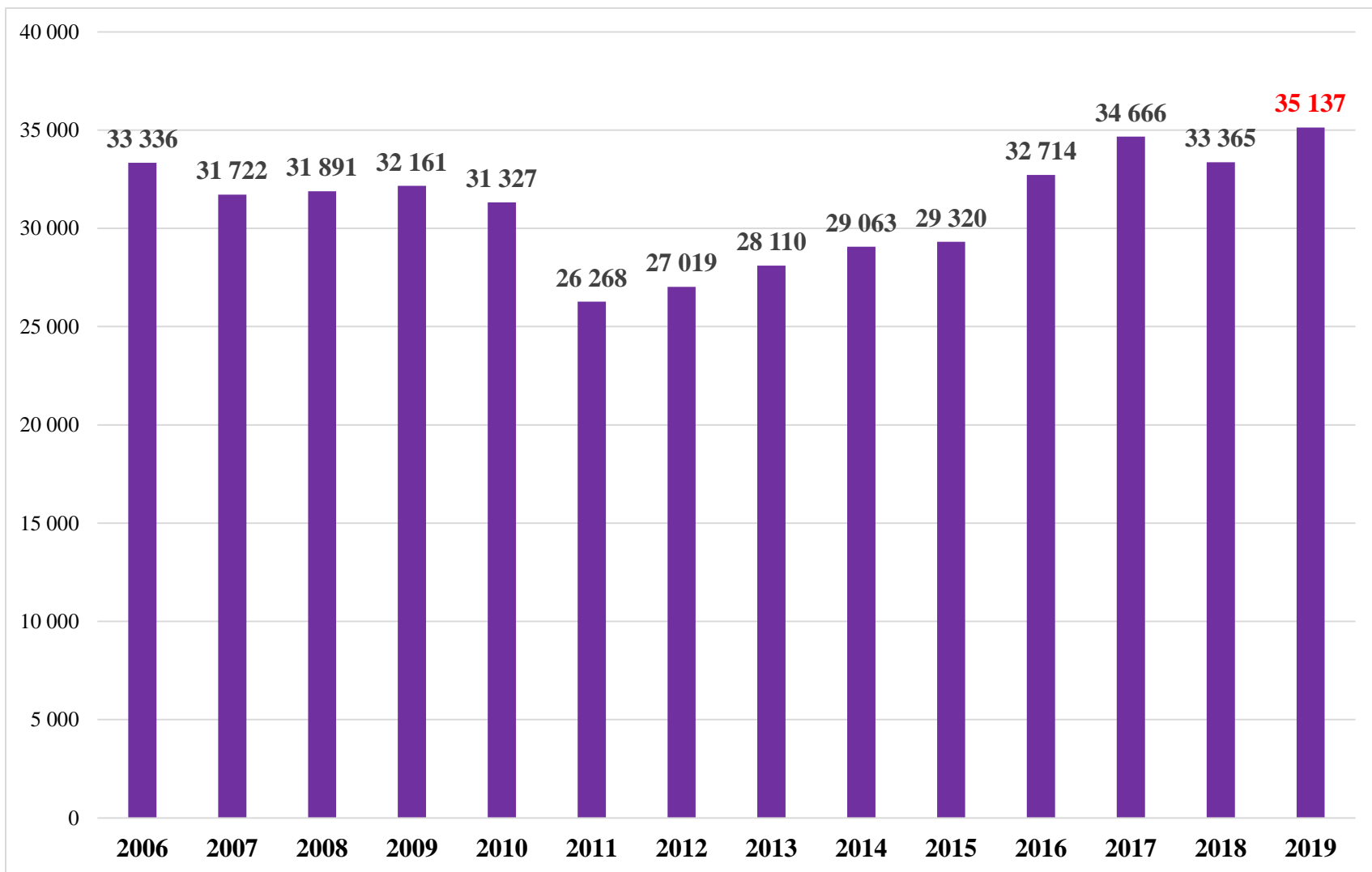
Augstas klases
sasniegumu
sports
(09.21.00)
307 500

Murjāņu sporta
ģimnāzija
(09.10.00)
2 146 182

Valsts finansēto audzēkņu skaits sporta skolās (2006 - 2019)

Izglītības un zinātnes
ministrija

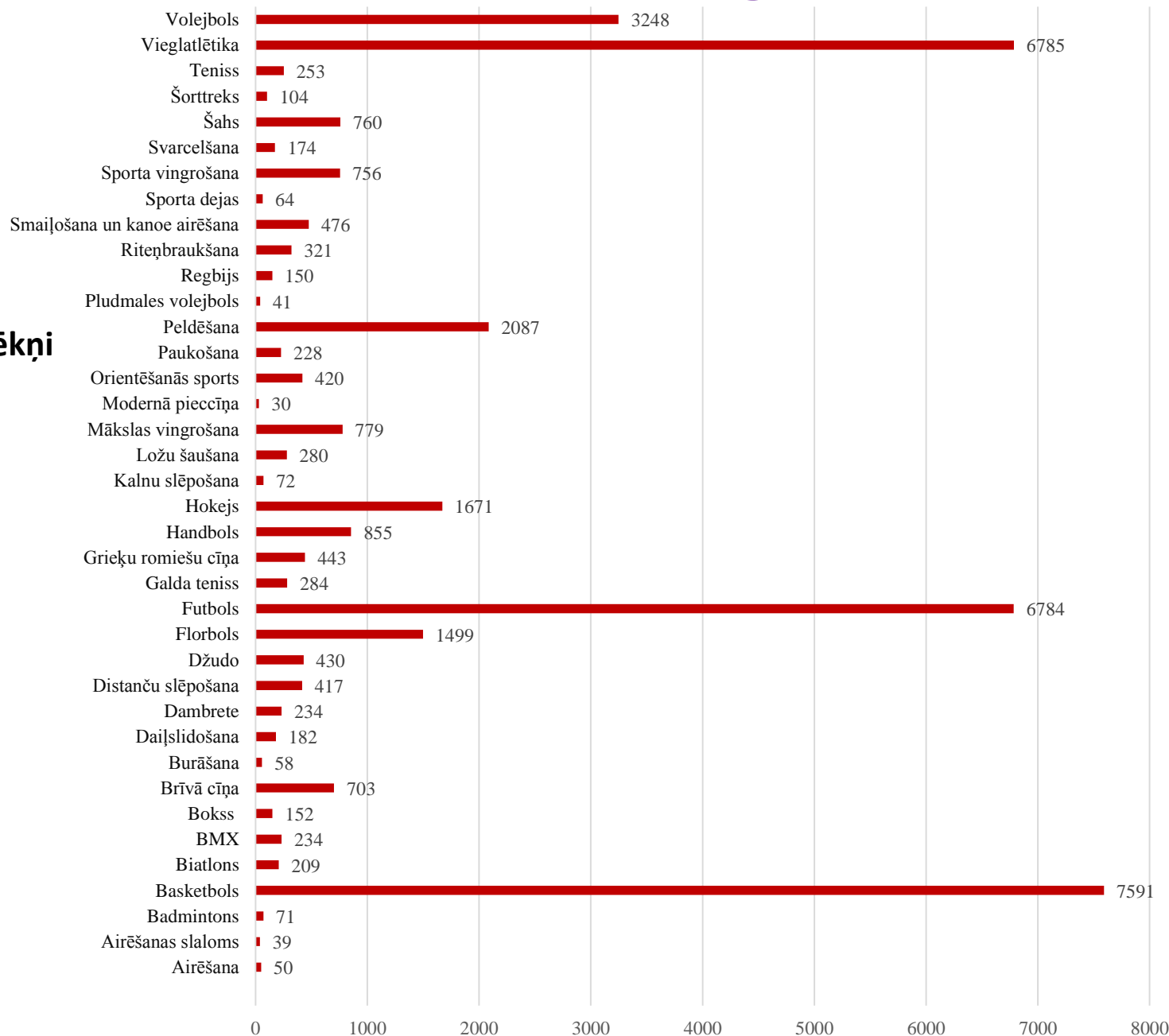

Audzēkņu skaits sporta skolās sporta veidos 2018./2019.m.g.

Izglītības un zinātnes
ministrija

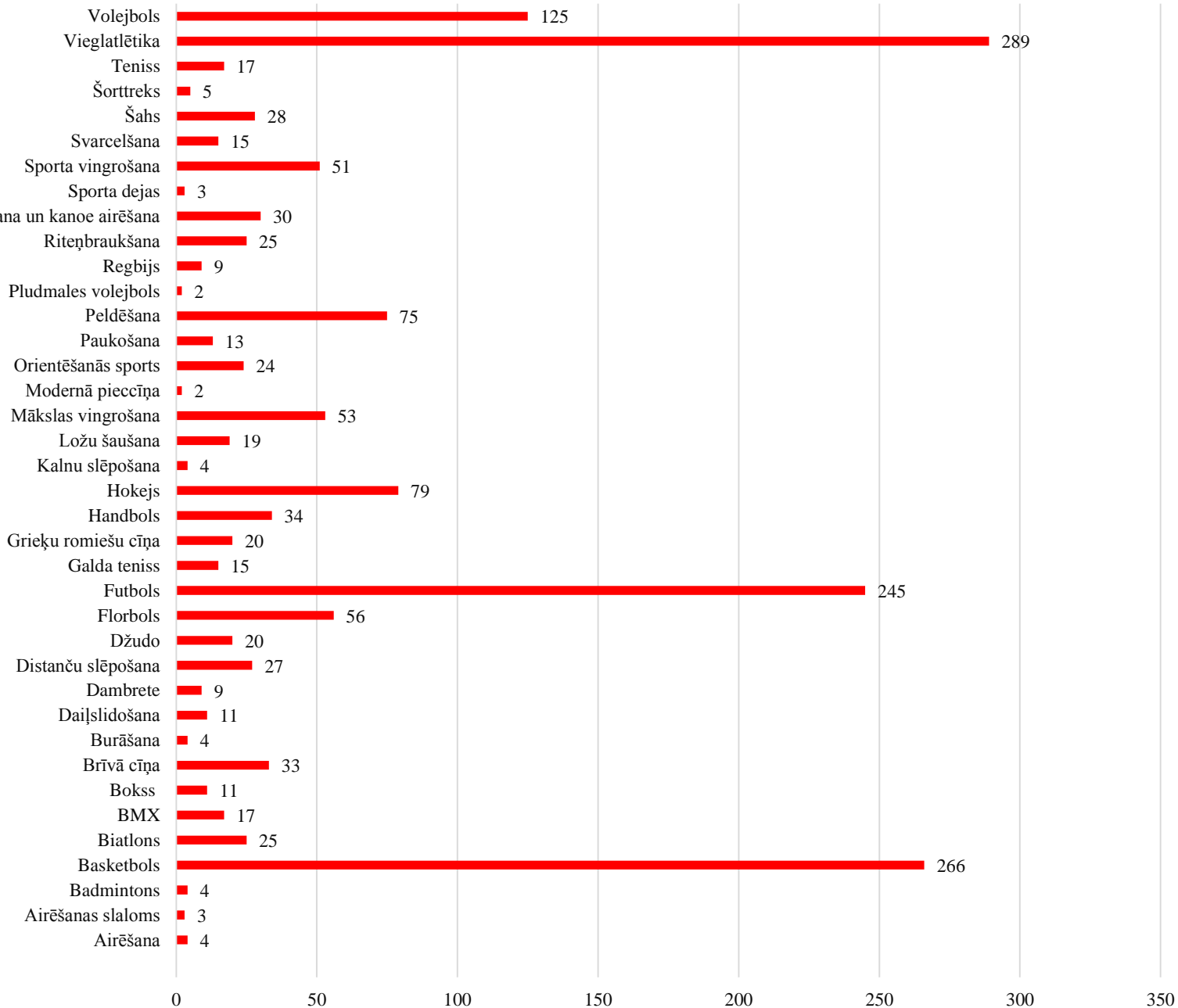
Kopā: 38 990 audzēkņi

Treneru skaits sporta skolās sporta veidos 2018./2019.m.g.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Kopā: 1672 treneri

Izglītības un zinātnes
ministrija

Aktuālie jautājumi

- Esošās Latvijas sporta stratēģijas izvērtēšana (2019.gadā) un jaunas Latvijas sporta attīstības stratēģijas izstrāde (2020.gadā)
- Izveidota darba grupa Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai iekļauto pasākumu sporta nozares attīstības veicināšanai izpildei, kā arī priekšlikumu sporta nozarei stratēģiski svarīgu lēmumu pieņemšanai sagatavošanai
- Sporta nozares finansēšanas stratēģijas pārskatīšana, lai nodrošinātu stabilu un ilgtermiņā prognozējamu finansēšanas modeli. Diskusija par prioritāri atbalstāmiem sporta veidiem augstu sasniegumu sporta līmenī un sporta skolu finansēšanas modeli
- Sporta pārvaldības sistēmas pilnveide (tai skaitā Latvijas Sporta muzeja pārvaldības modeļa maiņa un sporta nozares kapitālsabiedrību darbības izvērtēšana). Sporta NVO deleģēto uzdevumu izvērtēšana
- Sporta speciālistu sertifikācijas sistēmas pilnveide

Aktuālie jautājumi (Eiropas Savienības Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padome)

Izglītības un zinātnes
ministrija

- 2019. gada 21.-22. novembra Eiropas Savienības Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomē apstiprināti Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par bērnu aizsardzību sportā.
- **Latvija atbalsta** Padomes secinājumos iekļautos aicinājumus dalībvalstīm veicināt to, lai bērnu aizsardzībai sportā tiktu pievērsta pienācīga uzmanība un tiktu veidota droša vide, kurā netiktu pieļauti nekādi izņēmumi, kas attiektos uz bērnu aizsardzību un netiktu pieļautas jebkāda veida briesmas bērnu fiziskajai un garīgajai veselībai.
- **Latvija uzsver**, ka bērnu aizsardzība sportā un bērnu un jauniešu pozitīvās vides veidošana sportā ir vieni no pamatelementiem, lai pilnvērtīgi nodarbotos ar fiziskām aktivitātēm. Sporta organizācijas un sporta nozare kopumā ir atbildīgas par to, lai bērni un jaunieši justos droši un varētu pilnvērtīgi nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm.
- **Latvija akcentē**, ka tiesību aktos jau ir ieviesusi mehānismu, lai nepieļautu, ka iestādēs, kurās uzturas bērni, kā arī bērniem paredzētos pasākumos (tai skaitā sporta pasākumos), tiek nodarbinātas personas, kuras var apdraudēt bērnus (tai skaitā lai regulāri pārliicinātos, vai personas nav sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu).

Izglītības un zinātnes
ministrija

Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām"

- Mērķis ir pilnveidot sporta speciālistu profesionālās kvalifikācijas atbilstības noteikšanu (kārtību), precizējot prasības sporta speciālista (trenera un instruktora (trenera asistenta)) kvalifikācijai.
- Paredzēts noteikt (diferencēt) trenera un instruktora (trenera asistenta) sertifikātu ieguvuša sporta speciālista tiesības īstenot noteikta apjoma profesionālo darbību (atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai), kritērijus sporta speciālista sertifikāta iegūšanai, kritērijus tiesībām strādāt bez sporta speciālista sertifikāta atbilstošas izglītības iegūšanas periodā un pēc izglītības ieguves.
- Paredzēts precizēt sporta speciālistu profesionālās kvalifikācijas formālās un neformālās tālākizglītības pasākumus, nosakot, ka vismaz 80% apmērā tālākizglītībai ir jābūt tieši saistītai ar profesionālās un zinātniskās darbības pasākumiem, kas attiecināmi uz sertificējamās personas profesionālo darbību (t.sk., jāpapildina zināšanas par antidopinga pamatinformācijas jautājumiem).
- Paredzēta pārejas kārtība no pastāvošā tiesiskā regulējuma uz jauno tiesisko regulējumu.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām”

Šobrīd	Projekts
15. Persona, kura ir ieguvusi A, B vai C kategorijas trenera sertifikātu, ir tiesīga īstenot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu un sporta interešu izglītības programmu, vadīt sporta treniņus (nodarbības) vai veikt izglītojošo vai metodisko darbu sporta jomā.	<p>5.1. trenera sertifikāts – tiesības patstāvīgi vadīt sporta treniņus (nodarbības) vai veikt izglītojošo vai metodisko darbu sporta jomā, kā arī sniegt atbalstu tiem, kas apmeklē sporta treniņus (nodarbības) vai apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu, sertifikātā norādītajā sporta veidā;</p> <p>5.2. instruktora sertifikāts – tiesības iesaistīties sporta treniņu (nodarbību) vadīšanā trenera uzraudzībā, veikt izglītojošo darbu sporta jomā un iesaistīties profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanā sertificēta trenera vadībā vai uzraudzībā sertifikātā norādītajā sporta veidā un patstāvīgi vadīt nodarbības pieaugušajiem, tas ir, veikt darbības fiziskās sagatavotības, individuālo spēju pilnveidošanai, veselības nostiprināšanai, fiziskās formas uzlabošanai un veselīga dzīvesveida paradumu nostiprināšanai.</p> <p>Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanā ir tiesīga strādāt persona apguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sporta jomā ar kvalifikāciju noteiktā sporta veidā vai apguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko pedagoģisko izglītību sporta jomā.</p> <p>Ieguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju vai augstāko akadēmisko izglītību un ieguvusi pirmā līmeņa augstāko pedagoģisko izglītību sporta studiju programmā.</p>

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību!

☎ (+371) 67047928

✉ anda.micule@izm.gov.lv

✉ Valņu iela 2, Rīga, LV-1050, Latvija

🌐 <http://www.izm.gov.lv/>